

TW- Nytt

«Conservare – Illuminare – Inspirare»

«Bevare – Belyse – Inspirere»

KOMMUNIKASJONSBÆRER

FOR
ODD FELLOW LOGE
NR. 22 THOMAS WILDEY

JULENUMMER
NR. 4 – 2009

Liste over embedsmenn i perioden 2009 - 2011:

Storrepresentant

Ivar T. Schmidt

Eks Overmestere

Kåre Granli, Arne Oddevald, Arnfin Evjen, Bjørn Schau, Oddvar L. Follestad, Svein Solberg, Bjørn Grødtlien, Svein Terje Hermansen, Knut Borgen, Jan Erik Arnesen, Ivar T. Schmidt, Erling Nordsjø, Dag Thorkildsen, Bjørn Eirik Kirkeberg og Roar Mathiesen.

Valgte embedsmenn 2009 - 2011:

Overmester.....	Jørn Arild Mood
Undermester ..	Thomas Haug
Sekretær	Simen Levinsky
Skattmester	Svein Arild Stokland
Kasserer	Arvid Soelberg

Utnevnte embedsmenn 2009 - 2011:

Ceremonimester	Arvid Einebakken
Kapellan	Henrik Norland
Inspektør	Svein Terje Hermansen
Indre Vakt	Lars Ergo
Ytre Vakt	Jan Fredrik Kvern
Arkivar	Thomas Teichmann
Musikkansvarlig	Rolf Ergo
OM Høyre assistent	Bjarne Holmen
OM Venstre assistent	Karl-Erik Bastiansen
UM Høyre assistent	Inge Frid
UM Venstre assistent	Roar Breivik
CM Høyre assistent	Steinar Lyngroth
CM Venstre assistent	Bjørn Jahr

TW-Nyttredaksjonen takker for denne gang og benytter samtidig anledningen til å ønske alle brødrene og deres familier en

Riktig god jul!

JULENUMMER – NR. 4 – 2009

Innhold

Leder	4
OM-spalte	5
UM-spalte	6
Storebedsmannsmøtet	7
Sosiaften	10
Spørsmål vi trenger å stille	11
En merkelig historie	15
Tre små historier	17
En hilsen fra Trøndelag	18
Vi trenger flere brødre til kaféen	20
Å gå Daban	21
Vit litt mer om	
Bjørn Jahr	23
OM&Menn	25
Juletradisjoner i Tyskland	27
Thomas' matspalte:	
Julemat verden rundt	28
Historie og tradisjon	29
Møteprogrammet våren 2010	31

I redaksjonen

Redaktør:
Thomas Teichmann

Layout:
Svein Arild Stokland

Redaksjonsmedarbeidere:
Arnfin Evjen og
Rune Mediaas
Stein Holmsen

Email-adressen til
TW-NYTT:
svein.stokland@nokab.no

Redaksjonen avsluttet den
13.12.2009

OBS!
Inserter står for
innsenders egne meninger
uten at redaksjonen tar
stilling til innholdet

Leder

Kjære brødre

Det er ikke så lenge siden jeg satt her og skrev en god jul hilsen til dere. Bare et år siden.

Hvor har det blitt det av det året. Tiden står ikke stille, tiden og krav til forandring presser seg på hele tiden og nye utfordringer må også takles.

Og året går sin gang, ubønnhørlig.

Vi går inn i en tid hvor det forhåpentligvis er tid til refleksjon, og tid for gode venner.

Det har vært et spennende år med mange organisatoriske utfordringer og ikke minst gode sosiale høydepunkter.

Det er godt å se at vi har vokst med begivenheten.

Redaksjonen ønsker å takke alle brødre for deres livlige og

interessante bidrag til TW-nytt.

Fortsett med det. Vi setter stor pris på det. TW-Nytt er et blad som blir laget og satt sammen av alle og med alle.

Redaksjonen ønsker alle brødre og deres nærmeste en velsignet god jul og et godt nytt år.

Redaktør
Thomas Teichmann

Overmesters spalte

Kjære brødre

Det nærmer seg jul og juleforberedelsene er godt i gang i de fleste hjem. Hjemmene fylles opp med juleting og julelukt For nå skal familiene snart samles og barna skal vente spent på nissen med julegavene de har ventet på siden forrige jul.

Slik er det i vår loge også. Embedskollegiet har forberedt julehøytiden for brødrene med Julemøte med ledsager. Da skal vi hygge oss med høytid i logesalen og vi skal hygge oss med god mat og med hverandre på ettermøtet. Riktignok kan vi ikke love at nissen kommer men vi skal love å dele ut noen velmente gaver. Vi har foretatt en liten omrokking med to av våre embedsmenn. Vår suverent flinke Sekretær Henrik har fått ny stilling hos arbeidsgiver som er mer omfattende enn tidligere antatt, følgelig strekker ikke tiden til og Henrik måtte dessverre gi seg som Sekretær. Dette kunne blitt et problem for vår loge. For det første så er det ikke enkelt å hoppe etter Henrik og for det andre så er det ikke enkelt å finne en bror som har tid til å påta seg embedet som Sekretær. Men dette ble ingen utfordring for vår loge fordi vi er så heldige å ha Simen. Simen svarte ja til å overta etter Henrik og Henrik svarte ja til å overta etter Simen. Dermed gikk

kabalen opp og skriveren leser nå skriften...

Høstterminen bar frukter med både en ny bror og to nye søkere. Vi håper å se våre nye brødre mye i vår loge og jeg oppfordrer brødrene til å sette seg sammen med de nye brødrene, både i logesalen og på ettermøtene.

Vi starter vårterminen med innvielse på vårt første logemøte 12. januar 2010 med innvielse av to nye brødre. Dette er en god start på et nytt år med flott seremoni og tilvekst i vår loge.

Programmet for våren 2010 ligger på vår nettside og kan også leses i dette nummer av TW-Nytt. Det blir interessante foredrag på ettermøtene og vår eminente Privatnevnd med Dag T i spissen har mye å by på denne sesongen så møt opp og nyt en allsidig og sammensatt tirsdag – hver uke. Overmester og embetskollegiet takker samtlige brødre for fremmøte og for alles innsats i alle ledd og ønsker dere alle en riktig god jul og et fredfylt nytt år.

Undermesters spalte

Kjære Brødre, nå nærmer julen seg med stormskritt.

Når julen endelig er her, er det godt å kunne sette seg ned og tenke igjennom året som er gått.

En spesiell takk vil jeg gjerne gi de eldre brødre, som med sin kunnskap gjør det lettere for oss yngre brødre, om det er noe vi skulle lure på, og trenge hjelp til.

Jeg vil benytte anledningen, kjære brødre, til å ønske dere en riktig god og fredelig jul.

Og jeg tar gjerne i mot forslag, med henblikk på ettermøter til våren. Jobber med saken, men ta gjerne kontakt om dere har noen ideer.

Mbh

Thomas Haug
UM

Sekretærs spalte går ut denne gangen fordi vår nye sekretær Simen Levinsky akkurat har overtatt etter Henrik Norland som blir kapellan. Simen lovet å komme sterkt tilbake i neste nummer.

Storembedsmannsmøte 30. oktober – 1. november 2009

Det årlige Storembedsmannsmøte fant sted i Den Grønne Sal i Stortingsgaten 28 i ovennevnte periode. Fra Storlogen møtte samtlige valgte og utnevnte embedsmenn, videre var samtlige distrikter representert med sine DSS. For øvrig var det også invitert en del gjester, så totalt deltok det i overkant av 70 søstre og brødre.

Som vanlig var det et tett men interessant program deltagerne skulle gjennomgå og bearbeide, og mye informasjon ble tatt med tilbake til de respektive distrikter og loger. Møtet åpnet kl 16.00 på fredag 30. oktober, men de av deltagerne som ikke bodde i Østlandsområdet hadde startet langt tidligere på reisen mot Oslo.

Etter opprop og praktisk informasjon orienterte Stor Sire om Den Europeiske Storloge samt de erfaringer man hadde høstet fra opprettelsen i 2007 og fram til i dag. Man arbeidet nå med å få utviklingen i de forskjellige jurisdiksjoner inn i samme spor, men han innrømmet at det nok var en lang vei å gå. Blant annet ville man begynne med komitearbeider samt avholdelse av seminarer. Det første vil finne sted i København i begynnelsen av desember, hvor samtlige av de europeiske Stor

Kapellanene vil drøfte den fremtidige rolle for kapellanembedet. Det vil senere bli holdt tilsvarende seminarer for Stor Marsjaller. Formålet er å få til mest mulig likhet for de respektive embeder.

Stor Sire ga deretter en orientering om International Council, som er et rådgivende organ for Den Suverene Storloge. På grunn av opprettelsen av Den Europeiske Storloge var det visse samarbeidsproblemer, og dette hadde til slutt ført til at de europeiske medlemmene av IC i høst midlertidig nedla sitt arbeid. Forholdet til Den Suverene Storloge var også anstrengt. Men ser man på den negative utvikling Ordenen har i USA, så var dannelsen av Den Europeiske Storloge et riktig valg.

Deretter holdt overlege Hanne Harboe et meget interessant foredrag om Multippel Sklerosesykdommen samt hvilken betydning Ordenens MS fond hadde for forskningen på dette felt.

Lørdag 31. oktober startet med rituell åpning i A-logesal og det var søstrene som fungerte på stolene.

Deretter ble det vist en DVD fra SOS barenbyen i San Vicente i El Salvador. Det var en stor opplevelse å se hvilket fantastisk resultat de innsamlede midler fra siste landssak har gitt. Det var bare smilende barn å se og hele byen var veldrevet og ren.

Bror Dep. Stor Sire gjennomgikk deretter utkast til Ordenens langtidsplan for perioden 2010 til 2014. Deltagerne ble så delt i mindre grupper som fikk i oppgave å gjennomgå målområder i langtidsplanen, samt foreslå hvilke mål som skal presenteres på Storlogemøtet våren 2010. Resultatet av gruppearbeidene ble så lagt frem for deltagerne i plenum, hvoretter det var åpent for kommentarer. Det endelige utkast vil så bli behandlet av de valgte Storembedsmenn før fremleggelsen.

Etter en kort lunsj innledet bror Dep. Stor Sire om ”Ordenens etiske plattform”. Deltagerne fikk så utdelt utsagn med etiske ”påstander” som skulle benyttes i

den etterfølgende diskusjon i grupper.

Søndag startet med nytt fra forskjellige nevnder. Bror Dep. Stor Sire orienterte først om statistikk pr. 01.11.2009 som viste en svak tilbakegang totalt sett for landet. Det er dessverre for mange som melder seg ut og vi må legge mer fokus på hvordan denne avgangen kan stoppes. Ut fra spørreundersøkelsen handler dette mye om menneskesyn, hvordan vi møter hvert enkelt menneske, spesielt i de første år av et logeliv.

Stor Herold Elsa Bru presenterte den nye brosjyren om ”Åpent Hus”. Det var stort sett bare positive tilbakemeldinger der hvor dette var gjennomført, men slike arrangementer skal ikke erstatte informasjonsmøtene hver enkelt loge avholder. Det ble også presisert at det var DSS sammen med de respektive Distriktsråd som var ansvarlig for planlegging og gjennomføring av ”Åpent Hus”.

Det var nedsatt et utvalg for innredning av Ordenshus, og utvalgets foreløpige arbeid ble gjennomgått av søster Eks Dep. Stor Sire. Her var det mange spennende områder å gripe fatt i, som eksempel kan nevnes Ordenshusets lokalisering i nærmiljøet, administrative rom, selskapslokaler generelt, de rituelle rom og selvfølgelig selve logesalen

med de symbolske og historiske forhold og fargekoder.

Det ble opplyst at tilskuddet til begravelseskassen fra logene heves til 0,67 øre pr. medlem, hvilket vil gi en utbetaling ved dødsfall på kr 15.000.

Deretter holdt Eks.

Storrepresentant Kjell-Henrik Hendrichs et flott foredrag med tittel "Hva er en Orden?" I den forbindelse vil jeg anbefale br OM om å få ham til å holde hele eller deler av dette foredraget på en logeaften, jeg kan garantere at det vil være vellykket.

Etter en kort lunsj gjennomgikk bror Stor Sire aktuelle spørsmål og saker som var behandlet av Storlogens embedsmenn det siste året. Det vil i dette korte referatet føre for langt å omtale alle, men jeg kan nevne følgende punkter: Det er ikke anledning for sekretær å bruke "lap-top" under et logemøte. Instruksjon skal holdes 1 gang pr. år. Man skal lese listen over avdøde brødre basert på hele landet og ikke bare distriktsvis, dette begrunnes med respekt for de avdøde. Det er anledning å tildele veteranjuvel privat, men da skal ikke det vanlige

ritualet benyttes. OM må selv formulere de ord han vil bruke i den anledning.

Stor Sire meddelte avslutningsvis under denne sekvens at num. sirkulærer nå vil ligge i oppdatert form på nettet, det samme gjelder blanketter som benyttes av logens embedsmenn.

Storembedsmannsmøtet ble avsluttet ritualmessig i A-logesal, og i sin tale påpekte Stor Sire hvor viktig det er at vi stiller krav til kvalitet i alle ledd i Ordenen, både til embedsmenn og medlemmer. Det er viktig å rekruttere de "rette personer" slik at Ordenens renommè opprettholdes. Det er dagens nye medlemmer som skal bli morgendagens embedsmenn.

Jeg håper at brødrene har hatt glede av å lese min omtale av Storembedsmannsmøtet. Jeg vil imidlertid presisere at dette ikke er noe offisielt referat, men kun basert på mine egne vurderinger av hva som kan være interressant å ta inn i TW-nytt.

AE

Sosialnevnden takker for din støtte ved Logens

Sosialaften – tirsdag den 17. november 2009.

Kjære brødre. Sosialaftenen 2009 ligger bak oss. Sosialnevnden ønsker å rette en varm takk til brødre og gjester som bidro med gaver, god stemning og loddkjøp. Dere vet alle at dette ene arrangementet i året skaper det økonomiske grunnlaget som Sosialnevndens virksomhet bygges på. Resultatet ble fantastiske kr 24.241. Det ble solgt gjennomgangslodd for kr 9.800. Det var 6 gjester og 28 brødre til stede på denne kvelden.

Tusen takk til brødrene som bidro med gaver til utlodningen. Videre en spesiell takk til Br Bjørn Grødtlien som også i år leverte vakre blomster til oss. I år hadde vi en utvidet auksjon ledet av vår beskjedne og lett tilbakeholdne Bror Svein Terje Hermansen. Det ble en særdeles innbringene og hyggelig auksjon med salg av flotte blomster og gjenstander produsert av brukere fra MAS (Malmøgatens Aktivitetsenter) som Sosialnevnden kjøpte inn til dette arrangementet.

Vårt kulturelle innslag måtte dessverre utgå denne gangen. Vår gode Br. OM Jørn Mood skulle ha forberedt og holdt et lite kåseri for oss, men ble uheldigvis rammet av en særdeles svinete influensa som

sørget for sengeleie og lite aktivitet på det kunstneriske plan. Han kommer sterkere tilbake, og det kommer heldigvis flere Sosialaftener senere.

Trygt og trofast arbeider Privatnevnden. På alle møter, også Sosialaftenen, skaper de en hyggelig atmosfære med veldekkede bord og servering av god mat og drikke. Og, vår gode bror Jan Fredrik Kvern gledet alle med hjemmebakke kaker til kaffen. Vår høyt aktede pianist Br Per Magne Fagerlid skapte som så ofte før en lun stemning og hygge rundt seg. Hva skulle vi andre gjort uten dere? Tusen, tusen takk til dere alle!

Sosialnevnden takker hver enkelt gjest og bror for oppmøtet. Det er takket være deres støtte vi kan fortsette vårt utadvendte sosiale arbeide for våre medmennesker, forhåpentligvis vår Loge til ære og gavn.

Broderlig hilsen i
V. K. og S.
Simen Levinsky
Formann Sosialnevnden

Spørsmål vi trenger å stille oss, kanskje?

Denne artikkelen skulle egentlig handle om en tur med venner til Bordeaux til de kjente vinslottene, til de fascinerende bakgatene med de hyggelige kaféene, til de små landsens rotisseriene der du har med deg din egen vin til maten, til de mindre hyggelige historiske stedene som der fransk-mennene hadde hovedtyngdepunktet for sin slavehandel.

Dette får vente.

For den siste uken har igjen Frimurerordenen kommet i medienes søkelys, etter at en tidligere bror i ordenen, som allerede for omtrent ett år siden gikk ut i media for å ta et oppgjør med det som da ble kalt en ukultur av kameraderi, nå har gitt ut en bok.

I denne boken går han i detalj gjennom alle Frimurnes ritualer, med gjenfortelling eller sitater av rituelle tekster og beskrivelser av både inventarer og av gradspill med stor detaljering.

La meg ile til å fortelle at jeg ikke har lest boken, men når jeg likevel drister meg frem på her i TW-Nytt, er det fordi denne saken reiser en del spørsmål som også berører vår orden, og som jeg tror vi har godt av å tenke over. Mitt formål her er altså ikke å argumentere for nye slags syn, men kun reise spørsmålene som jeg tror vi som ordensmedlemmer har godt av å stille oss fra tid til annen.

Denne artikkelen har form av litt spredte tanker skrevet i en kveldstid, så jeg ber om tilgivelse for det noen kanskje vil kalle mangelfull disponering av stoffet. Et helt sentralt punkt for meg når en sak som dette kommer opp er innholdet i et taushetsløfte, hva enten det er gitt kun med pantet ”så sant jeg er en ærlig mann” eller med trusler om utriving av hjerter, at troll og tusser skal komme og ta deg, eller rett og slett via lovfestede straffesanksjoner. For meg vil alltid et taushetsløfte måtte settes opp mot noe, dersom det blir testet, og det er nettopp denne indre konflikt som skapes i et menneske, kall det et etisk dilemma, som er interessant.

La meg ta et eksempel: En person tilbyr deg å få vite en hemmelighet dersom du lover ikke å gå videre med den. Du er nysgjerrig, og lover å holde tett. Det du får vite er at vedkommende har deltatt i et lovbrudd der

menneskeliv har gått tapt. Skal du tie med dette på grunn av ditt taushetsløfte, eller skal du gå til politiet? Jeg skal ikke gi noe svar, men dvel ved spørsmålet.

Har vi en parallell situasjon, men der lovbruddet kun består i å ha smuglet en flaske brennevin gjennom tollene, tror jeg de fleste av oss ville si at det ville vi ha få problemer med å holde tett med. Med mindre man for eksempel er fanatisk avholdsmann og mener at brennevin er roten til alt ondt? Poenget med å sette disse to eksempler opp mot hverandre er at det alltid vil foregå en subjektiv vurdering ut fra den enkeltes ståsted

Et taushetsløfte kan være så mangt. I landets lovverk er det en mengde eksempler på at borgerne pålegges taushet. Vi har lov om forsvarshemmeligheter, vi har bestemmelser om taushet vedrørende opplysninger om Rikets sikkerhet, vi har legers, psykologers og annet helsepersonells taushetsplikt, som alle er straffebelagt. Vi har advokaters taushetsplikt i klientforhold, som er bestemt i etiske retningslinjer, og vi kan ha taushetserklæringer man må skrive under på i jobben. For de fleste av oss vil det være uproblematisk å gå inn på slike løfter den dagen vi gjør det, men situasjoner vil kunne oppstå der vår samvittighet settes

på prøve. Det er svært lett å tenke seg eksempler.

Dersom en offiser får kjennskap til planer om å bruke atomvåpen på norsk jord – hva gjør han? Dersom en advokat har kunnskap om forhold som gjør at andre blir uskyldig dømt - hva gjør han? Dersom en psykolog får greie på at hans klient skjuler et alvorlig lovbrudd – hva gjør han? Dersom du i din jobb får vite at arbeidsgiveren har inngått ulovlig prissamarbeid med en konkurrent – hva gjør du?

I blant annet det siste eksemplet har de senere års historier om whistle blowers, eller varslere, klargjort ganske mye. Det er nå blitt legitimt å gå til allmennheten og fortelle om kritikkverdige forhold, på tross av at man er underlagt taushetsplikt. Varslerne har til og med nå fått en egen lovbeskyttelse i Arbeidsmiljøloven; man kan ikke sies opp dersom man varsler om kritikkverdige forhold.

Et hovedpoeng i denne sammenheng er at hele tiden foregår det en utvikling i samfunnet. Normer endres, normer for hva man forstår i en lovteksts innhold, normer i forhold til hva man i det hele tatt kan gjøre, ens egne etiske normer. Man kan også sette taushetsløfter opp mot en annen viktig bærebjelke i et demokrati – ytringsfriheten.

Enhver borger har rett til å ytre seg om hva man måtte ønske, såfremt ytringene ikke er av injurierende art eller frembringer skade som er av større proporsjoner enn ytringen tilsier. Vi vet alle at ytringsfriheten har hatt svært gode kår i Norge de siste tiår, og at man i dag kan ytre seg om svært meget mer enn man kunne før. Ytringsfriheten har blitt, og skal kanskje også være, hellig. Dette er også et svært stort og vanskelig tema, men la det være en del av vårt bakteppe.

Alt det som er sagt ovenfor har relevans i forhold til ex-Frimureren fra Trondheim. Fra hans subjektive ståsted er det rett å fortelle om det han opplever som en gammeldags institusjon, med patriarkalsk styresett, med økonomisk uryddighet, med kameraderi, med blind lojalitet, med overdrevent dramatiske ritualer, osv.

Og det er jo nettopp på dette punkt vi kommer inn i problemområdet, i det vi i Norge i dag i sterkt økende grad erkjenner at subjektets, individets, opplevelse av et saksforhold, er grunnlaget for hvorledes man også samfunnsmessig skal vurdere det i etterkant. Et eksempel på dette er mobbing i arbeidslivet. NHO definerer at man er å anse som mobbet når man over lengre tid føler seg mobbet. Individets opplevelse blir altså avgjørende! Overført til Frimurersaken kan man da si at

dersom denne eks-broderen føler at det er slik han beskriver, så er han i sin fulle rett til å ytre seg om det. Han kan ta på seg varslerens gloriøse kappe!

Et annet punkt som også er interessant, både i forhold til denne saken, og i forhold til vår egen orden, er det å sette tradisjonene opp mot den samfunnsmessige utvikling. Det er bare å erkjenne at det har skjedd relativt mye i verden de siste par hundre år!

På denne tiden har ikke bare den teknologiske utvikling eksplodert, men verden har forandret seg, velstandsutviklingen har generelt vært stor, menneskenes idealer og levesett har forandret seg. ALT er svært annerledes. Eller er det det? Hva med de indre verdier, hva med moral og etikk, hva med tro og religiøsitet? Vel, jeg tror vi også må erkjenne at det har skjedd ganske mye på disse områder, selv om det kunne være deilig å være trygg på at det alltid vil finnes et grunnleggende menneskeverd der nede, som var ganske stabilt.

Poenget mitt er at alt må defineres inn i den tid det eksisterer. Vi vurderer det å slå steiner mot hverandre for å gjøre opp ild som ganske utidsmessig og lite hensiktsmessig, mens det i steinalderen var den eneste måten å gjøre det på.

Jeg tror vi må tørre å teste våre tradisjoner opp mot dagens virkelighet, og vi må tørre å sette spørsmålstegn vi oppnår det vi ønsker ved å tviholde på tradisjoner. Frimurerne blir i disse dager latterliggjort i media: voksne menn som kler seg ut, leker med sverd og lirer av seg gammelmodige tekster mens de putter hverandre i likkister? Ikke nødvendigvis noe lekkert bilde. Skal de heve seg over det? Skal de si til seg selv at det vi driver med er

viktigere enn hva sladderjournalister skriver? Eller skal de gå inn i diskusjonen på dagens premisser.

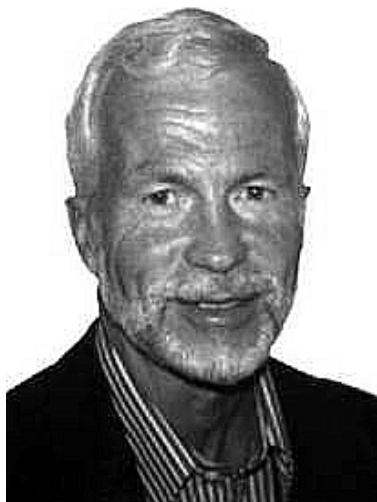
En ting er sikkert: de har et veldig vanskelig valg å gjøre, og et valg som vi også i vår orden må være klar til å ta.

Jeg håper tankene mine vil trigge av reaksjoner hos brødrene, og at vi kan fortsette en meningsytring om dette i TW-Nytt.

Stein Holmsen

En merkelig historie

Dette er ikke noen vanlig julefortelling, men den er noe spesiell og hendte for over hundre år siden.

Som liten gutt var dette en historie jeg hørte mange ganger, og den ble gjerne fortalt når vi hadde hyggestund hjemme med sang og gitar spill. Det ga en god følelse og høytidelig stemning.

Min mor hadde en bestemor som var et meget spesielt menneske. Hun bodde på en enkel husmannsplass i Vang på Hedemarken. Viden kjent for sin omtanke og gavmildhet, hun hadde ikke mye av mat og klær, men det var alltid noen som hadde det verre og måtte hjelpes.

Når hun hadde gjester sa hun bestandig: ”Bare spis, jeg har mye mer enn jeg vet om”, men alle visste at alt hun hadde var på bordet.

Min mor og sikkert folk flest var oppdratt til ikke å forsyne seg to ganger.

Var det ekstra kaldt om vinteren tok min mors far en lykt og sammen med min mor en tur opp til husmannsplassen. De var nå gamle og måtte ha litt tilsyn. De hadde nok ved der oppe, men ikke sikkert at de hadde mulighet for å tenne fyr. Det var ofte at man måtte til naboer etter fyr hvis ovnen slukket. Derfor en tur med lykt.

Min mor elsket disse besøkene hos sin kjære bestemor, med kos og hjertevarme. Jeg hørte aldri noe om min bestefar, men han hadde nok sine kvaliteter han også. Han døde også noen år før sin kone.

Så var det en vinterkveld de skulle ta en tur opp igjen med lykt, bestemoren var nå enke og hadde blitt litt klein.

Så vandret da min mor og hennes far i den mørke vinterkvelden mot husmannsplassen, - - **men idet de kom ut av skogen så de huset i et merkelig lys, nesten som et nordlys som blafret rundt huset. Det var også som en spenning i luften og noe som lignet sang/musikk og de ”ble meget forferdet” som det ville stå i bibelen.**

Min bestefar var ingen modig mann, så de turte ikke annet enn snu og gå hjem igjen.

Dagen etter gikk hele familien opp dit i dagslys og fant min mors bestemor død i sengen, og hun hadde et fredelig uttrykk i sitt gamle ansikt.

Min mor var overbevist om at de hadde vært vitne til bestemorens død og visste at hun hadde det godt.

Det gjorde sorgen mindre og troen sterkere.

På min konfirmasjonsdag spurte jeg min bestefar om denne historien som han bekreftet, men på den tiden dette skjedde, nevnte han det aldri.

En onkel av meg var litt amatørkunstner og han malte et bilde av denne husmannsplassen i Vang.

Og det bildet har jeg arvet etter min mor og henger på veggen og gjør at historien ikke glemmes.

Det er alltid noe som ikke lett kan forklares og det gjør livet spennende.

Ha en riktig god og fredelig jul.

Hilsen Arvid Soelberg

Tre små historier

Historien om en vismann

Det var en gang en vandringsmann som gikk fra by til by. En kveld traff han en vismann som satt i veikanten. – Hvordan er folkene i landsbyen der fremme? spør han og peker mot kirkespiret i det fjerne.

– Vel, svarer vismann, – hvordan var folk i byen du kom fra?

– De var ikke no' særlig. Sure og grinete. Gjerrige var de også, svarte den reisende.

– Du vil snart oppdage at sånn er også folkene i den neste byen du kommer til, svarer vismannen.

Vandringsmannen takker for svaret og begir seg i vei.

Kort etter kommer en ny kar gående. Han stopper også ved vismannen og spør: – Hvordan er folkene i landsbyen der fremme?

– Vel, gjentar vismann, – hvordan var de i byen du kom fra?

– De var vennlige og greie, delte av sin mat og ga meg husly for natten, svarer vandringsmannen.

– Ja ha. Visemannen løfter blikket og svarer langsomt: – Du vil snart oppdage at sånn er menneskene i den neste landsbyen også.

Historien om en fattig bonde

En fattig bonde gikk forbi et gatekjøkken hvor det ble stekt kebab, lammekjøtt og andre godsaker. Duften av krydder, vin og frisk frukt fikk bondens tenner til å løpe i vann, men han eide bare penger til å kjøpe et enkelt stykke brød. Mens han nød aromaen fra kjøpmannens kebab og drømte om et festmåltid, spiste han brødet. Butikkinnhaveren så bonden og krevde ham for ekstra betaling: – Brødet smaker bedre når du spiser det her ved min butikk. Du må betale meg ekstra for duften av kebab og krydder, sa han og trakk ham for retten, som den dagen tilfeldigvis var ledet av Mullah Nasrudin

– Du må nok betale ham. Vis meg pengene dine, sa Mullah Nasrudin. Og med tårer i øynene leverte den fattige bonden sine siste slanter til dommeren.

– Og deg spør jeg, hva er duften av kebab verdsatt til? Nasrudin vendte seg til kjøpmannen.

– Fem dinarer, herr Dommer.

Mullahen tok fem dinarer fra bondens penger og ba kjøpmannen komme over til hans plass. Han ristet myntene i nevene sine og spurte kjøpmannen:

- Hører du lyden av fem dinarer? Er det ekte penger?
- Ja, det er ekte penger, sa salgsmannen.
- Greit. Da er saken oppgjort og du er betalt, hevdet Mullah Nasrudin. – For lukten av mat har du mottatt lyden av penger.

Historien om en klok kone

En klok gammel kone satt i olivenlunden med elevene sine da en av dem spurte: – Du som er så vis, hva er den viktigste egenskapen et menneske kan ha?

- God dømmekraft, svarte hun.
- Men hvordan får jeg god dømmekraft? spurte eleven.
- Vel. Det får du ved erfaring.
- Jaha. Men hvordan får jeg erfaring?
- Det får du ved å ha dårlig dømmekraft.

En hilsen fra Trøndelag.

Jeg har vært pensjonist i 6 år og har fått rik anledning til å tenke igjennom mange sider ved livet. Spesielt har jeg tenkt mye etter lesningen av mailene internt i Thomas Wildey om ledelse.

Hva står vi egentlig for og hvilke løfter har vi gitt? Hva betyr brorskap i praksis? Tar vi vare på hverandre eller spiller vi hverandre ut, slik som praksisen har blitt innen næringsliv og politikk? Jeg bare spør. Jeg fikk et gufs inn i stuen med disse mailene.

Hva betyr det å være menneskekjær? Bygger vi opp et samfunn og en væremåte som baseres kun på markeds- og forretningsmessig tankegang? Alt skal gi økonomisk avkastning og

alle måltall skal forbedres - ikke med 2-3 %, men 15-20 % p.a. Hva med å måle menneskelig avkastning som trivsel og samhold? Målbart? Ja hvorfor ikke? Kanskje disse faktorene bør veie mer enn oppmøte for brødre og andre. Vi er inne i en tid der vi som står utenfor arbeidslivet er en byrde for samfunnet. Vi koster for meget og vi har ingen nytteverdi - kun en belastning når avkastningen på oljefondet skal maksimeres og investeres. Kanskje vi har en

egenverdi likevel, kanskje vi kan bli litt flinkere til å vise hva menneskelighet er for de som skaper verdiene. Argumentere for og vise normer som tidligere har hatt verdi og som kanskje kan gjenskapes? Pengene er vel til for menneskene og ikke omvendt? Da bør vi som har lært litt økonomi på skolen bli flinkere til å forespørre og argumentere for andre måltall enn avkastning på kapital og bonuser til ledere. Det ble faktisk forelest om dette på et kurs i ledelse jeg deltok i ved handelshøgskolen i Stockholm i 1984. Men BI og andre akademier har neppe fulgt dette opp. Mulig vi kunne unngått finanskrisen og den økte nøden i verden hvis utøvelsen av ledelse, økonomi og etikk hadde vært basert på et annet verdigrunnlag enn det som er praksis idag?

Nå er det konferanse i København - politiske ledere skal redde miljøet og verden. Men hvorfor fokuseres det ikke også på å redde menneskene - ikke bare fysisk, men også intellektuelt og mentalt? Hva betyr noe for oss? Hva skal til for å gjenskape menneskeverdet? Det er vår væremåte - vennskap, kjærlighet og ærlighet overfor våre medmennesker og sannhet i

utøvelse av ledelse, som vil redde verden - ikke masse snakk og urealistiske økonomiske mål. Handling og fordeling av goder begynner med oss selv. Verdens fysiske ressurser er begrenset, men de menneskelige ressurser er ubegrenset.

I min lille andedam her opp i Trondheim går jeg i det minste inn i meg selv. En start for å kunne påvirke og hjelpe andre. Det tok meg 6 år å redusere de verste stressplagene som jeg pådro meg i business - et kanskje for tøft arbeidsliv. Jeg har endret livsform totalt. Lever sunt, trener jevnlig og unngår negative mennesker. Yoga og meditasjon kan anbefales. Art.of Living.no kan være et tips.

Jeg satte inn pacemaker i april og reiser nå sammen med min Anne Lise til vårt kjære Kypros for 3 måneder. Er i bedre form og mental helse enn på mange år.

En riktig god jul og et godt nytt år til brødre i Thomas Wildey. Bruk litt tid i julen til å tenke igjennom hva livet betyr og hva en kan forbedre i væremåten i 2010.

Mange hilsener fra
Terje Faye Strand

Vi trenger flere brødre til kaféen på Radiumhospitalet

Av logekontakt Dag Thorkildsen

Vår loge har så langt gjort en glimrende jobb i pasientkaféen på Radiumhospitalet. Vi møter takknemlige pasienter og føler at vi gjør en viktig jobb. Ikke bare på grunn av maten vi serverer, men at vi klarer å myke opp miljøet og således gjør ventetiden før strålebehandlingen lettere. Personlig har jeg mange gode minner fra samtaler med pasienter som har avlagt visitt på ”vaffelterrassen”.

Til nye brødres informasjon er denne kaféen Oslologenes fellesprosjekt, kalt Sirius. Logene står for innkjøp, tilberedning og servering av smørbrød, vafler, frukt og drikke. Hver loge får sin vaktperiode, hvilket for vår loge betyr at vi må stille mannskap i 1 – 2 vaktperioder i året. Dette betyr at hver bror må sette av 2 – 4 dager pr. år. Vi begynner imidlertid å få problemer med å få et tilfredsstillende antall brødre på logens vaktliste. Flere av brødrene som opprinnelig sto på lista har sluttet eller kan av andre grunner ikke delta mer. Mange av brødrene som står på lista er i arbeid og har så langt brukt ferie- eller avspaseringsdager. Dersom vi ikke klarer å utvide antall brødre på vaktlista, må vi be om at de brødre som er på denne om å ta flere vakter. Dette kan for noen bli vanskelig og kan til slutt føre til at

vi må redusere vårt engasjement i prosjektet. Jeg vil gjøre oppmerksom på at Rebekka-søstrene har tatt på seg vesentlig større engasjement enn brødrene i prosjektet.

Vi trenger nok mannskap til at hver vaktperiode ikke gir mer enn to vakter over en tre ukers periode, samt et par mann i reserve. Jeg ber deg som har mulighet til det å melde fra til undertegnede at du vil være med i prosjektet. Jeg vil understreke at dette ikke bare er et spørsmål om å yte. Det er også å være med på å bære våre beste logetradisjoner videre. Det vi får tilbake er vissheten om at vi gir vårt lille bidrag til å gjøre pasientenes vanskelige ventetid på stråleavdelingen noe lettere. Dette blir bekreftet hver dag av takknemlige pasienter og pårørende.

Å gå Daban

Tidligere pleide en å gå Daban før jul, som regel på lillejulaften, minnes informantene. I de senere år har barna gått Daban i romjula. Unger/ ungdom banker på døra og spør ”er Daban heime?”. Er svaret nei, går de videre til neste hus. Om Daban er hjemme, stikker de en pose eller lua gjennom døra. Barna synger julesanger mens posen eller lua blir fylt med godteri og kaker. Når en har vært i tilstrekkelig mange hus, blir fangsten fordelt mellom deltakerne.

En kvinne forteller at de pleide å synge i et hus der de visste at Daban ikke var hjemme. Dette lønte seg ikke. Et år hadde de da fått gamle beinrester i lua. Et annet år hadde de fått aske tømt i lua. Aske i ull- lue midtvinters var ikke særlig populært hos barna, kan en tenke seg!

Skikken med å gå Daban, eller Tapani som er det finske ordet (Seppola 1994), stammer fra kultdyrkelse av Den hellige Stefan. Denne kulten kan påvises fra 300-tallet. I øst blir hans minne feiret 26. desember (Den hellige Stefan, internettkilde). En legende forteller at Stefanus var stalldreng hos kong Herodes. Mens han fører hestene til drikke i kilden, ser han stjernen i øst og forstår at kongen er født. Han forteller dette til kong Herodes, som svarer at han ikke vil tro det før den stekte hanen på bordet blir levende og flakser med vingene. I det samme gjør hanen det, mens den samtidig sier "Christus natus est", Jesus er født.

På grunn av dette lot Herodes Stefanus bli steinet til døde. (Om Staffan och Annandag jul, internettkilde).

Mord och hor Den medeltida balladen, internettkilde).

En gammel skikk var at unge menn red om kapp på Stefanusdagen til nærmeste kilde og lot hestene drikke. På hjemvei red man innom byens gårder og samlet mat og drikke til en fest i romjula. Denne rideturen kunne iblant bli litt vel livlig, med lett truende atferd og høyt alkoholforbruk fra deltakernes side. Noen steder ble det forbudt. Siden ikke alle hadde hester, ble det etter hvert vanligere å ”gå Stefanus”/ tapani, hos oss; å gå Daban (Mord och hor Den medeltida balladen, internettkilde). Bjørnar Seppola, min gamle lærer, forteller at en i 1920- årene i Tornedalen hadde en juleskikk for ungdom der de laget lykker og gikk fra hus til hus og sang julesanger til beboerne ga dem en matbit, eller til og med en dram (Seppola 1994).

På etnografiske museum i Budapest fortelles det også om to lignende skikker som foregikk på St. Stefanus dag. I det ene tilfellet gikk unge menn fra hus til hus og sang sanger som inkluderte elementer av

førkristen fertilitets magi og religiøs mystikk. I det andre tilfellet hadde unge gutter kledd seg ut med hvit kjortel og biskophatt, gikk fra hus til hus og sang sanger.

I boka "Lappenes forhold" med nedtegnelser fra gamle Lyngen 1896, fortelles det om skikken med å gå julebukk. Når en sammenligner bildet av denne forkledde fra Bukovina i Ungarn med Thomassens beskrivelse, ser man en forundrelig likhet.

"Julebukken, juovlastállu, var også en lek i Lyngen; denne leken fortolkes i en av dagene mellom jul og nyttår, helst 3. juledag, idet en av grendens voksne ungdommer kledde seg i sitt kostyme som sådan med ytterbekledning en vrangsnudd dork eller pesk med en vidjespenning til belte; huen var sydd av never, og forkledet var et stykke av en mattesekk, huen var så rommelig, at den gikk nedover liketil halsen med oppskårne åpninger for munn, -nese, og øyehuller. Til skjeggdusk på overleppen var festet til huen spælen enten av renskinn eller av sauskinn; dertil en liten bjelle festet på ryggen og en lang stav i hånden."

(Thomassen 1999 s. 102)

Denne julebukktradisjon minner om et slags skuespill der følget gir seg ut for å være kongens skattekrevere, og derfor fikk noe godt å spise, penger og dram (Thomassen 1999), og ligner på de gamle skikkene i forbindelse med Stefanusdagen

Arvid Einebakken

Vit litt mer om Bjørn Jahr

Født: 16.5.1953

Innviet: 14.1.1992

Fadder: Steinar Ganre

Hva har du gjort i arbeidslivet til nå?

Jeg drev med regnskap i familiebedriften Jahr i Nittedal. Mens jeg jobbet her startet jeg et eget firma som drev med rens av tepper. Dette utviklet seg videre til et rengjøringsbyrå som på det meste hadde 150 ansatte. Deler av dette firmaet solgt jeg etter hvert, og for 3 år siden solgte jeg den siste delen. På Strømmen startet jeg Pannekakehuset i Strømmen Storsenter som jeg drev i noen år.

I dag jobber jeg i et firma som heter Arctic Drift, hvor jeg er daglig leder. Dette var et rengjøringsfirma. I dette firmaet startet jeg opp en avdeling for vaktmestertjenester som i dag betjener flere borettslag. Jeg reiser rundt og støtter opp om driften av de forskjellige lokalitetene. Jeg har i perioder arbeidet 17 timer pr. dag og noen ganger i flere døgn i strekk, så det er vært nok å gjøre.

Hvis du kunne valgt om igjen – hva hadde du da valgt?

Jeg ville startet opp mye tidligere for meg selv.

Hvor vokste du opp?

Jeg ble født i Stockholm, men jeg må vel si at jeg vokste opp på Grorud. Vi bodde der i rundt 15 år, før jeg flyttet til Geitmyrsveien i Oslo. Så ble det etter hvert militæret, nærmere bestemt Sjømilitære Korps Marinen i Horten. Da jeg ble ferdig der bygde jeg hus i Nittedal.

Har du noen hobbyer?

Ja, logen - mitt andre hjem, kommer det kjapt fra Bjørn. Her har jeg vært i Privatnevda siden jeg ble medlem og jeg er også med i Privatnevda i leiren og det har jeg vært siden jeg ble tatt opp. Jeg har vært leder i Privatnevda i

en periode. Jeg har i tillegg deltatt i utallige spill og har innehatt diverse embeter i vår loge.

Jeg var mange år i svømmeklubben som trener og organisator. Der trente jeg barn og unge talenter. Som organisator arrangerte jeg ulike inntektsbringende aktiviteter.

Ellers blir det hytteliv på landstedet på Langangen ved Langesund. Fiske er også en yndet aktivitet og jeg er med i en fiskeklubb. I den samme klubben er også flere andre logebrødre med, her avsløres følgende medlemmer:

Erik Kolsrud Aas, Hans Petter Jahr, Simen Levinsky og Per Ole Dingtorp

Har du et favorittreisemål?

Hytta på Langangen er hovedmål og så liker jeg godt å reise til Syden, spesielt til den Franske Rivieraen.

Aktuelle saker du er spesielt engasjert i om dagen?

Ja, det må jo være familien, loge, ski, fiske og andre hobbyer. Det er samtidig klart at ut i fra det vi har snakket om tidligere her så blir det laaaange arbeidsdager, noe som selvfølgelig får innvirkning. Hvorfor jeg er så engasjert i logen har flere årsaker. Stikkord må være:

Verdiene Odd Fellow står for som samholdet, hjelpe andre mennesker og tradisjoner. Liker å gjøre en innsats der jeg kan.

Vi takker med dette Bjørn for et fint intervju.

Undertegnede må vel bare innrømme at han til tider ble någet stum – av flere årsaker. Både når det gjaldt hva det vil si å ha mye å gjøre samt hans store engasjement for felleskap. Her var mye til ettertanke.

Rune Mediaas og Svein Arild Stokland

Overmester har overtatt stafettpinnen etter UM-ulus og vil etter beste evne komme med små, men veldig skrå synspunkter i TW-Nytt under pseudonymet OM&Menn...

Av og til er det ingen vits i å grave dypt - det holder lenge å være overfladisk.

En jeg kjenner var på vinsmaking en gang, i et heller snobbete selskap. Etter å ha studert etiketten på ei av flaskene en god stund, erklærte han for hele selskapet: Jeg ser bare på prosenten.

Han er en av dem som kan si sånt, og få det til å virke helt naturlig.

Jeg skulle ønske at jeg var sånn selv. Jeg snakker ikke nødvendigvis om å banne i kirka eller lovprise Bush i moskeen. Jeg snakker om små ting. Sitte på et guttevorspiel sammen med en gjeng der alle snakker om damer og drikk øl av flaska, og så si til den som ler høyest: "Så fin og myk hud du har, hvilket produkt bruker du?" Spørre etter ketchup på gourmetrestaurant. Sånne ting. . De er mine helter, det er noe ærlig og lite tilgjort over dem.

Jeg liker å tro at det går framover og at ungdommen er bra. Det hender at det sitter veldig langt inne, selvsagt. Når unge deltakere i tv-program for eksempel gir uttrykk for at de bare er så føkkings

annoyed for at de blir stemt ut selv om de gav 120 prosent, da er det lett å tenke at det går nedover med ungdommen, at forfallet har satt inn, at ungdommen i overflods-samfunnet danser og synger seg surt gjennom livene sine med bare mager, buksesig og en selvtillit det ikke finnes grunnlag for. Og med null respekt for at det faktisk er noe som heter grammatikk.

Dessuten mener jeg faktisk ikke at det går nedover med ungdommen. Tvert imot har jeg inntrykk av at ungdommen nå både vet mer og kan mer enn vi gjorde da vi var i den alderen. Tøffere er de også. Og veldig flinke med teknologi. Og når det gjelder alt som er leit i verden, og det er som kjent mye, så tror jeg dagens ungdom i Norge har bedre forutsetninger for å både forstå og interessere seg for ting som skjer i andre verdensdeler enn vi hadde.

Rett og slett fordi flere av dem faktisk kjenner folk fra andre verdensdeler. Det gjorde ikke vi. Vi kjente knapt folk fra nabobydelen. Og hvis vi kjente dem, så likte vi dem i alle fall ikke.

Det er derfor grunn til å frykte ungdommen. De kommer til å bli bedre enn oss, og det kommer til å

bli veldig pinlig og ubehagelig for oss....
OM&Menn

Juletradisjoner i Tyskland – Sankt Nikolaus

6. desember feirer vi "Nikolaus" i Tyskland.

Spesielt for barna er det veldig spennende:

"Hva pakker Nikolaus i støvlene mine"?

Tradisjonen er at alle barna og flere voksne pusser støvlene sine og stiller de ut foran døra på kvelden 5. desember. Neste morgen kan du finne nøtter, sjokolade eller smågaver i støvlene sine.

Hvem er Nikolaus egentlig og hvorfra kommer tradisjonen? Den ekte Sankt Nikolaus levde 340 år etter Kristus. Han var biskop i Myra som i dag ligger i Tyrkia. Han er kjent som veldig barmhjertig og storsinnet person.

Alt han eide ga han bort til fattige folk og barna deres.

Mange personer fra Asia, Europa og Amerika ærer biskopen fra Myra.

I Europa er Sankt Nikolaus den mest kjente helgenen, og mange mennesker fra Øst Europa heter Nikolaus. Evangelisk og katolsk kirke ærer helgenen Nikolaus. Det finnes også mange legender om helgenen Nikolaus. En av disse er at Sankt Nikolaus hjalp en veldig fattig familie og slengte tre klumper av gull gjennom pipa. Klumpene falt direkte i sokker som hang på kaminen for å tørke. Derfor var det skikk å stille støvler utenfor døra.

Nikolaus ble fra gammelt av betraktet som beskyttelsesperson for barna.

Snille og flinke barn fikk belønning. Men dovne barn fikk straff fra hjelperen og Nikolaus. I Tyskland heter hjelperen Knecht Ruprecht. Hjelperen var kjent som en mann med svart felle på seg og en stor svart sekk. Alle dovne og slemme barn fikk Knecht Ruprecht inn i sakene sine.

Men du må ikke være redd! Jeg personlig kjenner ingen person som ikke har fått gaver i støvlene sine. Jeg er veldig spent på hva jeg har i støvlene mine i år! Jeg håper på at Nikolaus finner veien til Norge.

Jeg ønsker alle God Jul!

Thomas Teichmann

Thomas Teichmanns matspalte

Julemat verden rundt

I Frankrike spiser de en kake som kalles *bûche de Noël*, fordi den ser ut som en vedkubbe. Julemiddagen spises forøvrig frem til midnattsmessen på julaften. Hva som står på menyen avhenger av hvor i Frankrike man befinner seg. I Alsace spiser de gås, i Burgundy kalkun med kastanjer, og i Paris østers og gåseleverpostei

På Grønland spiser de en relativt spesiell matrett i julen. De spiser kjøtt fra alkekongen (fugl som minner om lundefuglen) etter at det har blitt pakket inn i selskinn og lagt under en stein for å råtne. Det sies å lukte noget spesielt, og smaker bare for de spesielt interesserte.

I Italia faster de i et døgn før den store julemiddagen på julaften.

I Slovakia spiser de to retter – sauerkrautsuppe og fisk med potetsalat

Det er mange som sverger til stekt kalkun som julemat.

Svenskene spiser selvsagt julesild, men kan også gnage på syltede griselabber.

Folk i de store skogene i Sør-Tyskland spiser gjerne villsvin eller hjort. I resten av landet er gås vanlig.

Historie og tradisjon

Pinnekjøtt har sitt opphav i det gamle bondesamfunnet, hvor saltet og tørket kjøtt var typisk for kostholdet. Pinnekjøtt var festmat, helst i julen, i deler av landet der det var stort sauehold, særlig på Vestlandet, men også i Nord-Norge og noen østlandsbygder. Tidligere var retten også kjent som julesteik, ribbesteik, pinnesteik og smaleribbe, - kjært barn har mange navn. Tilberedningen av pinnekjøtt

begynte med at de ferske sauesidene ble lagt i saltlake et par ukers tid. Deretter ble de hengt opp for å tørke på et tørt, luftig og kjølig sted. Noen steder brukte de røykt pinnekjøtt. Da tørket de sauesidene noen dager først, og hengte dem så opp i skorsteinen eller røykhullet i taket over grua eller peisen i eldhuset. Når de var passe røykt og tørket kom de på stabburet, der de hang oppe under taket sammen med spekematen.

I tørket tilstand stod sauesidene seg godt i lang tid. Dagen før det skulle tillages pinnekjøtt ble en saueside eller to tatt inn fra stabburet, skåret opp på langs mellom ribbene, og lagt i kaldt vann. Alt etter hvor salte de var måtte de vannes ut noen timer, gjerne over natta. De utvannede ribbestykkene ble kokt, eller rettere sagt dampet, i gryte. Over bunnen i gryta la de nyspikkede, avbarkede bjørkepinner på kryss og tvers, så de dannet en slags rist, og la kjøttet over. Vannet stod opptil risten, slik at det ikke nådde i kjøttet. Så skulle det småkoke sakte under lokk til det var mørt, i vel to timer og gjerne opp mot tre. Når vannet var dampet inn dryppet fett fra kjøttet ned i gryta, og ble til en god fettkraft som smakte godt til pinnekjøttet, og ble servert ved siden av. Noen steder lot de da kjøttet få en kort fettbruning, - dampen og aromaen fra fettet i bunnen av gryta forsterket den gode smaken på kjøttet og ga det en litt sprø overflate.

Det finnes også tradisjon på at saueribbe har vært stekt på glør. De oppskårne ribbebitene ble tredd inn på spidd og stekt eller grillet over glørne i åpent ildsted. For å forhindre at for mye fett skulle renne ut og gå til spille måtte en da av og til holde dem over flatbrød for å berge fett. Denne retten ble kalt glosteik eller pinnesteik.

Pinnekjøtt var absolutt gjestebudskost, særlig er det knyttet til julen. Mange

steder var det selve julekveldsmaten, servert til hovedmåltidet julaften, da valgte husbonden ut den feitesten og beste saueribbe. Det var festmåltidet framfor alle for hele jula, sa de, "julesteika (pinnekjøttet) er så sjølsagt som julaften sjølv". Andre steder hørte det til julaftens måltid midt på dagen, og det ble i tillegg gjerne brukt en av de andre høytidsdagene i julen. Om de hadde igjen saueribbe på stabburet var pinnekjøtt vel ansett høytidsmat på etterjulsvinteren. Glosteika var ikke, i hvert fall ikke i manns minne, julekveldsmat. Det var helst noe de tok til når de skulle ha noe godt en vinterkveld, et særlig velsmakende måltid en kald helgedag. Ekstra hyggelig var det å sitte ved varmen fra peis eller grue og kose seg med glosteik.

Pinnekjøttet ble servert med flatbrød, kålrabi eller kårabistappe, det smeltede fett, og fra utpå 1800-tallet også poteter. Som den festmat det var skulle pinnekjøtt selvsagt følges av godt drikke – hjemmebrygget øl og akevitt. Pinnekjøtt som julekost har en lang, ubrutt tradisjon bak seg.

Vinen: **Miopasso 2008**

Mørk flott rød farge med en fyldig aroma av røde bær. En vin som er fyldig og balansert med lang ettersmak. Miopasso er en versjon av den velkjente og tradisjonelle Ripassometoden. Dette for å få en smaksrik vin. En del av druene er soltørket for å fremheve den myke fruktigheten. Håndplukkede druer, deler av vinen er lagret i 10 mnd på eikefat.

(Ripassometoden innebærer at vinen tilsettes tørkede druer, slik at en ekstra gjæring inntreffer. Dette skal mykne tanninene og gi en mer balansert vin med mer lukt og smak)

Bruksområder.

Passer som sagt til kraftige kjøttretter, vilt, grillmat, lam og ost. Prøv den til julens svineribbe.

Fakta

Navn: Miopasso 2008

Pris: Kr 109,90 for en helflaske

Varenummer: 1565001

Møteprogram for Loge nr. 22 Thomas Wildey våren 2010

Tirsdag

12.01	19:00	B	○+	Innvielse Thomas Wildeys fødselsdag Galla
19.01	19:00	C	○	Arbm. Musikkraften
26.01	19:00	D		Klba.
09.02	19:00	A	=+	Arbm.
16.02	19:00	B	○	XX Årsregnskap
23.02	19:00	C	○	Arbm. Styrkelse og ekspansjon
09.03	19:00	D	-+	Arbm. Besøk fra loge nr 18 Varna
16.03	19:00	A		Infomøte med tirsdagsloger
23.03	19:00		○	Arbm. Besøke Loge nr. 79 Roald Amundsen
20.04	19:00	D	○	60 Ve. Ju. Galla
27.04	19:00	A	-+	Arbm.
11.05	19:00	B	○+	Innvielse Galla
18.05	19:00	C	○	Arbm.
25.05	19:00	D		Sommeravslutning

Thomas Wildey
Ordenens første organisator og leder
1782 - 1861

«What Can I Do For You»